2102447 ปฏิบัติการวิศวกรรมอิเล็กทรอนิกส์ Electronic Engineering Laboratory

ผู้สอนประจำวิชา ผศ.ดร.สุรีย์ พุ่มรินทร์ และ อ.ดร.ณพงศ์ ปณิธานธรรม ผู้สอนปฏิบัติการ ณัทกร เกษมสำราญ (ภาคการศึกษาปลาย 2567)

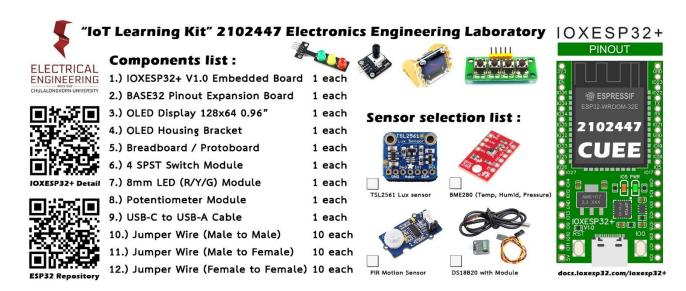

การควบคุมและทริกเกอร์อุปกรณ์ IoT ด้วย NETPIE

(IoT Device Control and Trigger via NETPIE)

วัสดุและอุปกรณ์

- 1. คอมพิวเตอร์ติดตั้งแอปพลิเคชัน Arduino IDE 2.3.3
- 2. บอร์ด IOXESP32+ และบอร์ดขยายขา BASE32
- 3. โมดูลจอ OLED 0.96" 128x64 pixel (I²C protocol)
- 4. สาย USB-A to USB-C, สายไฟ Jumper
- 5. โมดูลวัดอุณหภูมิ ความชื้น และความดัน BME280 sensor (I²C protocol)
- 6. โมดูลวัดความเข้มแสง TSL2561 Lux sensor (I²C protocol)
- 7. โมดูลตรวจจับการเคลื่อนไหว PIR Motion sensor (Digital output)
- 8. โมดูลโพรบวัดอุณหภูมิดิจิทัล DS18B20 (Digital 1-Wire)
- 9. อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์อื่นๆ

การทดลองที่ 1 | การควบคุมและทริกเกอร์อุปกรณ์ด้วย NETPIE

สิ่งที่ต้องส่ง

มีสิ่งที่ต้องส่ง 1 รายการ คือ

1. วีดิโอแสดงการทำงานของอุปกรณ์ โดยส่ง URL ของวีดิโอใน textbox บน mycourseville

ขั้นตอนปฏิบัติ

1. ดาวน์โหลดไฟล์ที่ IoT-3.zip โดยประกอบด้วย 7 ไฟล์ ได้แก่

a. Lab447-IoT-3.pdf ซีทแล็บนี้

b. IoT-3.ino โค้ดหลัก

c. credentials.h เก็บรหัสผ่าน WiFi และ NETPIE

d. iot_iconset_16x16.h เก็บไอคอน

e. schema.txt โค้ด Schema

f. trigger.txt โค้ด Trigger

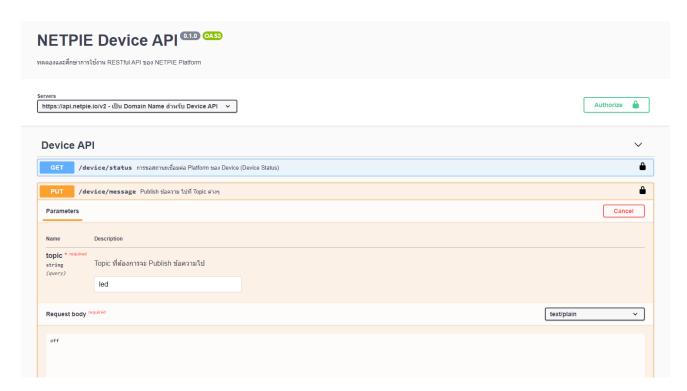
g. eventhooks.txt โค้ด Event Hooks

- 2. ต่อโมดูล OLED และโมดูล BME280 เข้ากับบอร์ด ESP32 ผ่านทาง I2C และแก้ไข I2C Address ในไฟล์ IoT-3.ino หากไม่ทราบให้ใช้ I2C Scanner เพื่อหา Address ของอุปกรณ์ก่อน
- 3. แก้ไขรหัส WiFi และ NETPIE ในไฟล์ credentials.h แนะนำให้ใช้ WiFi Hotspot เพื่อความสะดวกในการ ทดลองเปิดปิด WiFi เพื่อตรวจสอบว่า Source code สามารถ Reconnect ได้หรือไม่
- 4. ให้นิสิตไปที่เว็บไซต์ https://netpie.io จากนั้นเลือก Login เพื่อเข้าสู่ระบบเหมือนการทดลองก่อนหน้า
- 5. เลือกที่ Device และกดเข้าไปที่ Device ที่สร้างไว้แล้ว เลือก Schema ของ Device ใน NETPIE เปลี่ยน มุมมองจาก Tree เป็น Code จากนั้น Copy โค้ดในไฟล์ schema.txt ใส่ลงไปแล้วกด Save
- 6. Upload โค้ดในไฟล์ IoT-3.ino ไปยังบอร์ด ESP32 แล้วดูผลลัพธ์ที่จอ OLED และส่วน Shadow ของ Device ใน NETPIE หากบอร์ด ESP32 สามารถเชื่อมต่อ WiFi & NETPIE จะแสดงค่าใน Shadow
- 7. ให้นิสิตเข้าที่ NETPIE 2020 กดเลือด Project ที่นิสิตสร้างไว้จากนั้นไปที่ Console และกดเลือก Dashboard จากนั้นกดปุ่ม "+ Create" เพื่อสร้าง Dashboard ตั้งชื่อ Dashboard Name (และกำหนด Description ถ้ามี) กดปุ่ม Save แล้วกดเลือก Dashboard ที่สร้างไว้
- 8. เมื่อนิสิตเข้ามาในหน้า Dashboard แล้วให้เลือก Setting จากนั้นกดปุ่ม "+ Add device" และเลือก Device ที่ได้สร้างไว้ก่อนหน้านี้ ส่วนของ Privileges ให้เลือก Subscribe Message, Publish Message, Read Shadow, Write Shadow, Read Feed, Write Feed และ Push แล้วจึงกด Save

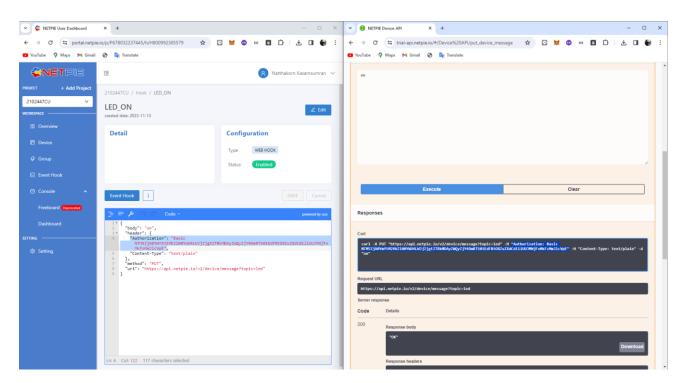
- - 9. กลับมาที่หน้า Dashboard ให้กดปุ่ม Edit แล้วจึงกดปุ่ม "+ Add Panel" นิสิตสามารถปรับขนาดความกว้าง ของ Panel ได้โดยการกดไอคอนรูปประแจก (Config) และกำหนดชื่อ Panel ใน Title และกำหนดความกว้าง ด้วยการเลื่อน Columns จากนั้นกดปุ่ม Done และจึงกดปุ่ม Save (คำเตือน ให้กดปุ่ม Save ทุกครั้งที่มีการ แก้ไข Dashboard ไม่เช่นนั้นแล้วสิ่งที่ทำจะไม่ถูกบันทึก)
 - 10. จากนั้นทำการเพิ่ม Widget ให้นิสิตกดปุ่ม "+" (ปุ่มลำดับแรกใน Panel) จะปรากฎหน้าต่าง Widget ให้เลือก Type = Indicator Light แล้วกำหนดค่าต่างๆ ดังนี้ Title กำหนดชื่อว่า LED Status ส่วนของ LIGHT ON COLOR กำหนดเป็น #[ชื่อ Device ของนิสิต]["msg"]["led"]=="on" และ LIGHT OFF COLOR กำหนด เป็น #["ชื่อ Device ของนิสิต"]["msg"]["led"]=="off" ถัดมา ON TEXT กำหนดว่า ON และ OFF TEXT กำหนด OFF จากนั้นจึงกดปุ่ม Done และ Save ตามลำดับ
 - 11. จากนั้นให้สร้างปุ่มกดเพิ่มเติม ให้นิสิตกดปุ่ม "+" (ปุ่มลำดับแรกใน Panel) จะปรากฎหน้าต่าง Widget ให้ เลือก Type = Button แล้วกำหนดค่าต่างๆ ดังนี้ BUTTON CAPTION เป็น ON ถัดมา LABEL เป็น LED ON สีของปุ่ม BUTTON COLOR เป็น Green และ ONCLICK ACTION กำหนดเป็น #[ชื่อ Device ของ นิสิต].publishMsg("led","on") จากนั้นจึงกดปุ่ม Done และ Save ตามลำดับ
 - 12. ให้นิสิตกดปุ่ม "+" (ปุ่มลำดับแรกใน Panel) จะปรากฎหน้าต่าง Widget ให้เลือก Type เป็น Button แล้ว กำหนดค่าต่างๆ ดังนี้ BUTTON CAPTION เป็น OFF ถัดมา LABEL เป็น LED OFF สีของปุ่ม BUTTON COLOR เป็น Red และ ONCLICK ACTION กำหนดเป็น #[ซื่อ Device ของนิสิต]. publish Msg("led","off") จากนั้นจึงกดปุ่ม Done และ Save ตามลำดับ
 - 13. เมื่อกด Save ที่ Dashboard และทดสอบกดปุ่ม ON และ OFF สังเกตสัญลักษณ์หลอดไฟบนหน้าจอ OLED และจะมีข้อความปรากฎเสมือนสถานะของหลอด LED on board หากนิสิตกำหนดการตั้งค่าต่างๆ ถูกต้อง สมบูรณ์ ทั้งหน้าการแสดงผลบน Dashboard, หน้าจอ OLED และ LED on board จะทำงานสัมพันธ์กัน
 - ข้อควรระวัง! ใน Source Code IoT-3.ino สำหรับ LED_BUILTIN 5 ที่ติดมากับบอร์ด IOXESP32+ จะ เป็นอุปกรณ์แบบ Active LOW นั้นหมายว่าความถ้ามีการจ่าย Logic High ที่ขา 5 หลอดไฟ จะดับ หากเป็น LOW หลอดไฟจะติดสว่าง ถ้านิสิตต้องการต่อหลอด LED ที่ GPIO อื่นๆ และอยากทำเป็น Active HIGH คือจ่าย HIGH หลอดไฟติด และ LOW หลอดไฟดับ ตรง คำสั่ง digitalWrite(LED_BUILTIN, 0); แก้เป็น digitalWrite(27, 1); กรณีที่นิสิตต่อหลอด LED เข้ากับขาที่ 27 และ Common ground
 - 14. ไปที่ https://trial-api.netpie.io/ กด Authorize ใส่ Username (ClientID) และ Password (Token) แล้ว กด Authorize แล้วกด Close ขั้นตอนนี้จะเป็นการทดสอบ RESTful API ของ NETPIE นิสิตสามารถศึกษา เพิ่มเติมจาก https://docs.netpie.io/device-api.html

- - 15. กด PUT /device/message แล้วกด Try it out กำหนด topic = led, Request body = on (or off) แล้วกด Execute แล้วดูผลเช่นเดิม หากส่งคำสั่งสำเร็จจะขึ้น 200 OK และควบคุม LED on board ได้ ดังรูป A1-1
 - 16. กดเลือก Event Hooks จากนั้นกดปุ่ม "+ Create" เพื่อสร้าง Event Hook ตั้งชื่อว่า LED_ON กดปุ่ม Create แล้วกดเลือก Event Hook ที่สร้างไว้ จากนั้น Copy โค้ดในไฟล์ eventhooks.txt ส่วน LED_ON ใส่ลงไป
 - 17. น้ำ Authorization ใน Responses => Curl ดังรูป A1-2 จากการทดลองในข้อที่ 15 มาใช้แทนแล้วกด Save
 - 18. ให้นิสิตสร้าง Device ตัวที่ 2 ตั้งชื่อว่า MQTTbox ในหน้า Device ของ NETPIE และให้ Copy ทั้ง Client ID, Token และ Secret เก็บไว้ เพื่อนำมาใช้ในการทดลองผ่านโปรแกรม MQTTbox และเลือกที่ Group ทำ การจับกลุ่ม Device ทั้ง ESP32 และ MQTTbox เข้าด้วยกันโดยการกดปุ่ม "+ Create" จากนั้นเข้าไปด้านใน เลือก Manage Device แล้วทำการติ๊กลูก Device ทั้ง 2 ตัวให้อยู่กลุ่มเดียวกกัน แล้วจึงกด Save
 - 19. จากนั้นไปที่ https://netpie.io/guide และเลื่อนหาหัวข้อ Must Download => Useful Programs => MQTTbox สามารถใช้ได้ทั้ง Windows และ MacOS เมื่อดาวโหลดเสร็จแล้วให้เปิดโปรแกรมดังกล่าว
 - 20. เมื่อโปรแกรม MQTTbox ทำงานแล้วให้นิสิตเลือก Create MQTT Client จะปรากฏรูปที่ A1-3 ให้ทำการ กำหนดค่าดังนี้ MQTT Client Name = "MQTTbox2ESP32" MQTT Client Id = "NETPIE Client ID", Protocol = "mqtt/tcp", Host = "broker.netpie.io", Username = "NETPIE Token", Password = "NETPIE Secret", Append timestamp to MQTT client id? = No แล้วกด Save
 - 21. ไปที่หน้าต่างฝั่งซ้ายมือ Topic to subscribe กำหนดค่าดังนี้ Topic to publish = "@msg/led", Payload Type = "Strings/JSON/XML/Characters", Payload = on (หรือ off) แล้วกดPublish ดูผลหลอดไฟที่ บอร์ด ESP32 บนหน้าจอ OLED และ Dashboard จะต้องทำงานสัมพันธ์กัน
 - 22. ไปที่หน้าต่างฝั่งขวามือ Topic to subscribe = "@msg/led" แล้วกด Subscribe แล้วกดเปิดปิด LED จากทั้ง Dashboard และ MQTTBox ดูผลที่ Subscriber ใน MQTTBox
 - 23. ไปที่ส่วน Trigger ของ Device ใน NETPIE จากนั้น Copy โค้ดในไฟล์ trigger.txt ใส่ลงไปแล้วกด Save (สำหรับ NETPIE 2020 ก่อนปี 2565 แต่ถ้าหลังปี 2566 จะต้องสร้าง Trigger เอง โดยการกด + Add trigger จากนั้นตั้งชื่อ Tigger Title เช่น LED_ON กำหนด Event เป็น SHADOW.UPDATED ในส่วนของ Under conditions ให้กำหนดตามในไฟล์ trigger.txt เช่น \$NEW.altitude > \$PREV.altitude ส่วน Action to ให้กำหนดไปยัง Event hook ที่สร้างขึ้น เช่น LED_ON แล้วกด Add เมื่อนิสิตสร้างทุก Trigger ครบแล้วให้กด Enabled all นิสิตสามารถศึกษาเพิ่มเติมจาก https://docs.netpie.io/device-config.html
 - 24. ทำเช่นข้อ 15-16 แต่เปลี่ยนจาก LED_ON เป็น LED_OFF จากนั้นดุผลเช่นเดิม

★ จบการทดลองที่ 1 ★

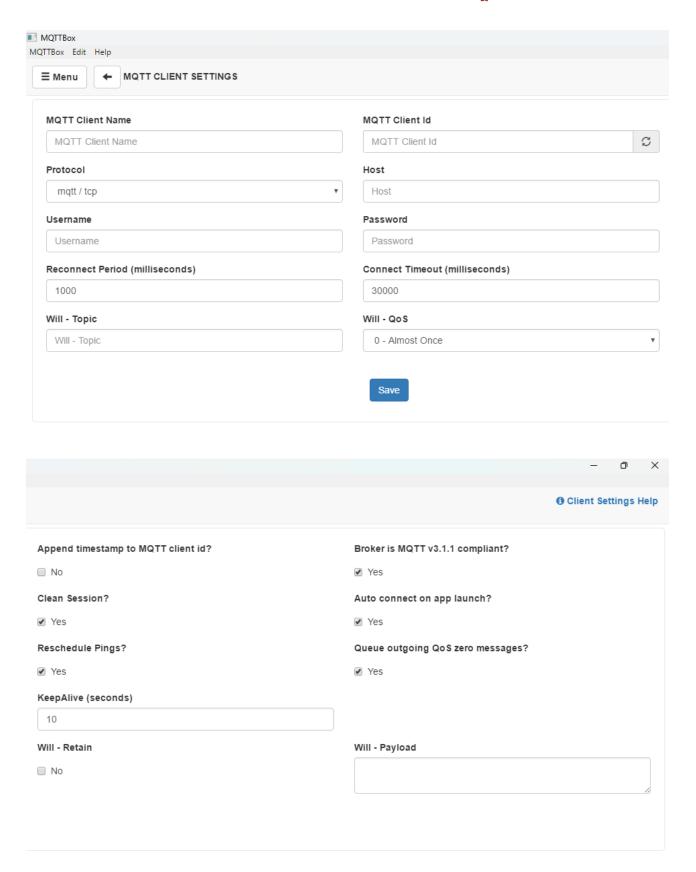
รูป A1-1 หน้าเว็บ NETPIE Device API สำหรับทดสอบการทำงานผ่าน RESTful API

รูป A1-2 วิธีคัดลอก Authorization ในรูปแบบ BASE64ENCODE จาก Curl command ในหน้าเว็บ NETPIE

Device API ซึ่งปกติแล้วนิสิตจะต้องนำ ClientID:Token ไปแปลงด้วย Base64 Encoder

รูป A1-3 หน้าต่างในโปรแกรม MQTTbox ในการกำหนดค่าต่างๆ เพื่อให้เชื่อมต่อกับ NETPIE

การทดลองที่ 2 | การประยุกต์ใช้งาน NETPIE

สิ่งที่ต้องส่ง

มีสิ่งที่ต้องส่ง 2 รายการ คือ

- 1. ไฟล์ IoT-3_Report.zip โดยประกอบด้วยไฟล์รายงานและไฟล์ต่าง ๆ ที่แก้ไขยกเว้น credentials.h และ iot_iconset_16x16.h โดยส่งใน attachment slot บน mycourseville
- 2. วีดิโอแสดงการทำงานของอุปกรณ์ โดยส่ง URL ของวีดิโอใน textbox บน mycourseville

ขั้นตอนปฏิบัติ

- 1. ให้นิสิตทดลองประยุกต์ใช้งาน NETPIE จากอุปกรณ์ที่ได้รับ เช่น
 - (ตัวอย่าง) ใช้ตัวรับรู้ 1 ตัวเก็บข้อมูลเพื่อนำมาแปลความหมาย (data interpretation) เช่น หาเวลา การตอบสนองของอุณหภูมิเมื่อเปิดปิดเครื่องปรับอากาศในห้อง หาความถี่การกินอาหารของสัตว์เลี้ยง โดยตรวจจับการเคลื่อนไหว
 - (ตัวอย่าง) ใช้ตัวรับรู้ตั้งแต่ 2 ตัวที่ต่างชนิดกันเก็บข้อมูลเพื่อหาความสัมพันธ์ (data correlation) เช่น หาความสัมพันธ์ระหว่างความสว่างของแสงกับเปอร์เซ็นต์ความชื้น
 - (ตัวอย่าง) ใช้ตัวรับรู้ตั้งแต่ 2 ตัวที่ชนิดเดียวกันเก็บข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบ (data comparison) เช่น เปรียบเทียบอุณหภูมิจุดที่โดนแดดและจุดที่ไม่โดนแดด เปรียบเทียบความสว่างในแต่ละพื้นที่ ในกรณี นี้ นิสิตอาจสร้าง Device อีกตัวหนึ่ง ส่ง Key ของ Device และโค้ดให้เพื่อนอีกกลุ่มที่อยู่คนละที่ช่วย ใส่รหัส WiFi แล้ว Upload ลงบอร์ด ESP32 เพื่อเก็บข้อมูลมาเปรียบเทียบได้
- 2. เขียนรายงานการทดลอง ประกอบด้วย
 - ที่มาและความสำคัญ
 - วัตถุประสงค์ อย่างน้อย 3 ข้อ
 - ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ
 - ขั้นตอนการทำงาน, Flow chart/Blackbox และ Schematic diagram
 - อภิปรายผล และสรุปผล
 - แหล่งอ้างอิง
 - ภาคผนวก อธิบาย Source code

่ 🖈 จบการทดลองที่ 2 🖈